

є забезпечення спадкоємності та взаємозв'язків знань, які надає кожна з дисциплін, а також висвітлення майбутніх тенденцій та перспектив.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Нагорнова А.Ю., Нагорнов Ю.С., Кирюхина Д.В., Абалакова О.В., Ли М.Г., Мустафина О.А., Тузова Е.М. Характеристика когнитивной технологии обучения студентов технических специальностей// Современные проблемы науки и образования. – 2012. – № 6;

2. Є.Б. Радзішевська, В.Г. Книгавко, Н.О. Гордієнко Міждисциплінарна інтеграція у викладанні медичної та біологічної фізики і медичної інформатики: сучасний стан і можливі перспективи // Науково-практичної конференції «Формування сучасної концепції викладання природних дисциплін у медичних освітніх закладах», присвяченої 210-й річниці ХНМУ та 60-й річниці кафедри медичної та біоорганічної хімії 26-27 травня 2015 р. – Харків, Україна – С. – 61 – 65.

УДК: 616-006:51-37

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ З'ЯСУВАННЯ МОЖЛИВОЇ ДІЇ ІОНІЗУЮЧИХ ВИПРОМІНЮВАНЬ ТА ХІМІОТЕРАПІЇ НА ПОЯВУ ДРУГИХ ПУХЛИН У МАЙБУТНЬОМУ

Радзішевська Є.Б., Васильєв Л.Я.

Харківський національний медичний університет,

Державна установа «Інститут медичної радіології ім. С.П. Григор'єва НАМН»

Ключові слова: другі пухлини, хіміолікування, променеве лікування, канцерогенний ефект.

Вступ. Ефективні методи лікування та ранньої діагностики призвели до суттєвого збільшення виживаності хворих на онкологічні захворювання. Так, наприклад, у США кількість хворих, що вижили, становить 3,5 % та щорічно збільшується майже на 1 мільйон. Внаслідок збільшення тривалості життя пацієнтів актуальною стає проблема других пухлин. Другі пухлини можуть розвиватися через будь-який проміжок часу від закінчення терапії, але пік їхнього розвитку припадає на період близько 5 – 20 років від закінчення первинного лікування. До факторів, що впливають на їх появу відносять, серед інших, тип проведеного лікування – променеве та хіміолікування. Однак єдиної точки зору щодо впливу цих факторів на появу других пухлин серед дослідників немає. Так, наприклад, під час європейського дослідження наслідків лікування раку молочної залози ALLEGRO – було показано, що серед 24 316 жінок, яким проводили радіотерапію, метакронні пухлини з'явилися у 12,3 % жінок, з яких 40 % випадків пов'язують із дією радіації. В той самий час, автори стокгольмського дослідження BARCELONA (EGMN), які вивчали віддалені наслідки лікування раку молочної залози, стверджують, що ризики виникнення другої пухлини у пацієнтів, які одержували передопераційну

терапію, післяопераційну терапію та лише мастектомію принципово між собою не відрізнялися. Ми пропонуємо роботу, присвячену проблемі одержання додаткових знань з паперових історій хвороби у царині других пухлин із використанням сучасних інформаційних підходів. Згідно із канонами доказової медицини, жодне медичне дослідження не може вважатися науково доведеним без відповідної статистичної обробки інформації. Таким чином, **метою** роботи у цілому було оцінювання методами математичної статистики можливого впливу протипухлинних методів лікування на появу других пухлин для удосконалення заходів із диспансеризації й моніторингу онкологічних хворих.

Для виконання роботи використовували електронну базу даних, яка містить інформацію з 570 історій хвороби (204 історії хвороби пацієнтів, у яких після проведеного лікування виникли другі пухлини (група ДП) через 3 та більше років; 183 випадки групи позитивного контролю – пацієнтів, у яких не з'явилися другі пухлини, але з'явилися метастатичні пухлини (група МП) та 183 випадки – пацієнти без негативних наслідків (група БН) протягом більше 5 років). Усі пацієнти проходили спеціальне лікування в клініці ДУ ІМР НАМН з 1993 року та до них було використано різні алгоритми лікування. База даних містить опис 23 провідних таблиць, 60 довідкових таблиць та віддзеркалює понад 160 характеристик перебігу та віддалених наслідків онкологічних захворювань різних нозологічних форм, які утримуються у паперових історіях хвороби та є придатною для статистичної обробки за схемою «випадок-контроль».

Результати обробки масивів катанестичних даних із використанням технології пошуку прихованих знань Data Mining та методів непараметричної статистики (використовувалися статистичні пакети STATISTICA 6, SPSS, WizWhy) не тільки не виявили канцерогенних впливів променевого та хемолікування, а й навпаки – продемонстрували статистично значимий позитивний вплив на віддалені наслідки лікування онкологічних пацієнтів, до яких використовували ці обидва фактори у максимальному обсязі. Статистично значуща більшість пацієнтів без негативних наслідків через 5 та більше років після проведеного лікування мали у схемі хіміолікування неoad'ювантну терапію, у них спостерігалися більш важкі ураження системи крові, а використання протипухлинних антибіотиків знижувало ймовірність виникнення других пухлин майже в півтори рази. Дію антрациклінів підсилювали препарати платини: шанс появи других раків при хіміолікуванні без платини становить 0,58, без протипухлинних антибіотиків – 1,16, без обох груп препаратів – 1,88. При лікуванні комбінацією хіміо- та променевої терапії без оперативного втручання пацієнти, у яких у майбутньому з'явилися другі пухлини отримали в 2,6 разів меншу сумарну поглинену дозу, ніж пацієнти групи без негативних наслідків, а два курси променевої терапії у більшій мірі запобігали появі других пухлин у майбутньому, ніж один курс. Крім того, було показано, що нозологічна форма другої пухлини на залежить від виду першої, а відтворює загальну нозологічну структуру захворюваності на злоякісні новоутвори.

Висновки. Можливим шляхом здобуття нових знань у медицині може стати застосування сучасних інформаційних технологій до вже наявних даних, наприклад, до паперових історій хвороби, за умови їх трансформації в електронну форму. Прикладом такої технології є дослідження, яке проводилося на мультинозологічній вибірці катамнестичних даних онкологічних хворих з метою з'ясування можливих канцерогенних ефектів променевого та хемолікування для удосконалення заходів із диспансеризації й моніторингу онкологічних хворих.

УДК: 37.013.83:378.046-021.68:615.15-57.87

АНДРАГОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПОСЛЕДИПЛОМНОГО ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Райкова Т.С.

Запорожский государственный университет

Ключевые слова: последипломное образование, андрагогика, предаттестационные циклы, информационные технологии.

Система подготовки и переподготовки специалистов фармации ориентирована на формирование активного субъекта деятельности, способного самостоятельно получать знания, применять их в трудовой и профессиональной деятельности, дает возможности в повышении профессиональной квалификации, делая их конкурентоспособными на рынке труда, тем самым, улучшая качество жизни.

Специфика фармацевтической деятельности связана с постоянным изменением информационного поля, связанного с оборотом лекарственных средств, изменением правил и стандартов в организации фармацевтического обеспечения, правовой основы их осуществления. Поэтому нормативными документами закреплены требования по подготовке и переподготовке специалистов, повышения квалификации, усовершенствования их профессионального мастерства, что обеспечивает непрерывное обучение – постоянное профессиональное обучение провизоров.

Особенностью переподготовки фармацевтических кадров, как и персонала предприятий других отраслей, является обучение взрослых людей. Оно должно осуществляться с учетом их возрастных, социально – психологических, профессиональных особенностей.

На это направлена современная педагогическая наука андрагогика – раздел теории обучения, раскрывающий специфические закономерности освоения знаний и умений взрослым субъектом учебной деятельности, а также особенности руководства этой деятельностью со стороны профессионального педагога (преподаватель - андрагог).

Андрагогика осуществляет древнейшую формулу обучения: non scholae, sed vitae discimus – учимся не для школы, а для жизни.

В Украинском педагогическом словаре термин «андрагогика» определяется как педагогика взрослых, то есть педагогическая наука, которая